

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุตามแนวสังคหัตถุธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้มัดก อำเภอกอสมังพินคร จังหวัดกำแพงเพชร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก

๓.๒.๑ ประชากร (Population)

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

๓.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลหลัก

๓.๓ เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ แบบสอบถาม

๓.๓.๒ แบบสัมภาษณ์

๓.๓.๓ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed – Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (KeyIn formants)

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก

๓.๒.๑ ประชากร (Population) มีประชากรทั้งหมด ๘๔๖ คน ได้แก่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้มัดก จำนวน ๓๐ คน อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๑๐๒ คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้มัดก (๙ หมู่บ้านๆละ ๒ คน) จำนวน ๑๘ คน และมีผู้สูงอายุทั้งหมด ๖๙๖ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) มาจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้มัดก

อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๒๗๒ คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane^๙ ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ ๐.๐๕ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด ๘๔๖ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{846}{1 + 846(0.05)^2}$$

$$n = \frac{846}{1 + 2.115}$$

$$n = \frac{846}{3.115}$$

$$n = 272$$

เพราะฉะนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๒๗๒ คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้องค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร เป็นระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้สูตร ดังนี้

^๙ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : บิซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๑), หน้า ๔๕.

จำนวนตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน = $\frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$

จากสูตรจะได้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก รวม ๒๗๒ คน รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอกอสัมป็นคร จังหวัดกำแพงเพชร

ลำดับหมู่	ชื่อหมู่บ้าน	อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป	อสม.ประจำหมู่บ้าน	ส.อบต.	กลุ่มตัวอย่าง
๑	บ้านลานดอกไม้ตก	๗๖	๑๐	๒	๒๘
๒	ลานดอกไม้ม หมู่ ๒	๖๔	๑๒	๒	๒๕
๓	บ้านเกาะพิมูล	๙๗	๑๒	๒	๒๖
๔	บ้านเนินกรวด	๑๓๐	๑๙	๒	๓๙
๕	บ้านใหม่เด่นหัว	๔๙	๗	๒	๑๙
๖	บ้านน้ำดิบ	๖๒	๙	๒	๒๔
๗	บ้านคลองคล้า	๗๒	๑๐	๒	๒๗
๘	บ้านอมฤต	๘๕	๑๒	๒	๓๒
๙	บ้านลานเพชร	๖๑	๑๑	๒	๒๒
๑๐	เจ้าหน้าที่ อบต.	-	-	-	๓๐
		รวมกลุ่มตัวอย่าง			๒๗๒

๓.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน ๘ ท่าน ได้แก่

๑) พระสงฆ์ จำนวน ๒ รูป ได้แก่

๑. พระครูอมรรวชิรคุณ เจ้าคณะอำเภอกอสัมป็นคร
๒. พระมหาสุวิทย์ รตินธโร เจ้าอาวาสวัดอรัญสฤตย์

๒) ข้าราชการประจำ จำนวน ๓ คน ได้แก่

๑. นางสาวนภัสวรรณ บุตรดี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก
๒. นายพิทย แพบัว ผ.อ.โรงพยาบาลส่งเสริมตำบลลานดอกไม้ตก
๓. นางสาววันทนา ปานมณี พัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลลาน

ดอกไม้ตก

๓) ผู้นำชุมชนจำนวน ๓ คน

๑. นางสิน บดีรัฐ รองประธานชมรมผู้สูงอายุ ตำบลลานดอกไม้ตก
๒. นายสงบ พุ่มน้อย คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. นางสาวอุไรกองแก้ว คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบสอบถามดังนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถาม

๑. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

๒. แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๔. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๕. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๗. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๘. รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๑.๑ ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุตามแนวสังคหวัตถุธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร”

ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนดโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CheckList) จำแนกตามเพศอายุการศึกษาอายุการทำงานรายได้ต่อเดือนและสถานที่ทำงานจำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุตามแนวสังคหวัตถุธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (RatingScale) ๕ ระดับคือมากที่สุดปานกลางน้อยและน้อยที่สุดโดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนนดังนี้^๒

^๒ชุดีระระบอบและคณะ, **ระเบียบวิธีวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

- ๕ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- ๓ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุตามแนวสังคหวัตถุธรรม มีลักษณะเป็นปลายเปิดให้เลือกตอบโดยเสรี

๓.๓.๒ แบบสัมภาษณ์

๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๒) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๔) สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๓ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำเสนอแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพแบบสอบถามโดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมจำนวน ๕ ท่านได้แก่

๑. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร.ตำแหน่ง ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ศูนย์บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. พระราชวชิรเมธี, ดร. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวัดพระบรมธาตุ

๓. พระปลัดสมบัติ ฐิติญาโณ, ดร.ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. อาจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

๕. นางสาวนภัสวรรณ บุตรดี ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ ตก อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร

แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ ๑.๐๐ ซึ่งอธิบายได้ว่าเครื่องมือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

๓. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีการปฏิบัติงานในลักษณะคล้ายคลึงกันคือบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๓ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ ๐.๘๗๗

๔. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในการนำไปใช้แจกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร

๒. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูล กับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๒ ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน ๒๗๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

๓. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

๒. ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

^๓สินพันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร:บริษัททุนพิบลิชซิง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๓. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

๔. นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุตามแนวสังคหวัตถุธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุตามแนวสังคหวัตถุธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้แปลผลข้อความที่ได้จากการประเมินผลมีดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๒๑ – ๕.๐๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๔๑ – ๔.๒๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๖๑ – ๓.๔๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๘๑ – ๒.๖๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐ – ๑.๘๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด ^๔

สำหรับข้อความปลายเปิดผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลได้กำหนดตามกรอบของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามกรอบที่ได้กำหนดเอาไว้แล้วทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

^๔ ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้

- ๑) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ
- ๒) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- ๓) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)
- ๔) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป